

K čemu je dobrá zachovalá krajina

V alašsko je region přírodovědně i kulturně hodnotný. Zdejší krajinný ráz je výsledkem hospodaření generací našich předků, kteří zdejší podhorské krajíně vtiskli výjimečnou pestrost. Během posledních let však dochází k silnému úbytku biologické rozmanitosti – podle nejnovějších vědeckých poznatků zmizelo z krajiny za posledních 50 let více až dvě třetiny jedinců hmyzu i ptáků!

Na vině je zejména změna hospodaření v krajíně a životního stylu současné společnosti. Tradiční hospodaření našich předků bylo ke krajíně mnohem šetrnější. Je dobré si uvědomit, že pestrá a zdravá krajina umí naši péči vrátit v mnohem větší míře. Zdravá krajina nám totiž poskytuje nejen pitnou vodu, potravu či dřevo, ale také dokáže zmírňovat nepříznivé povětrnostní vlivy (povodně, sucho, horko), snižovat znečištění ovzduší, půdy i vody.

příroda Valašska

Nesmíme zapomenout také na schopnost tvorby orné půdy – toho největšího bohatství, které máme. Zelené rostliny, které z půdy vyrůstají, produkují do atmosféry kyslík a jejich těla jsou začátkem dlouhého potravního řetězce a koloběhu živin v přírodě, bez

VALAŠSKÉ LOUKY A PASTVINY s jejich typickými obyvateli.

Obr.: Jan Anlauf

kterého by se člověk ani ostatní organismy neobešly.

Příroda nám poskytuje také cenné podklady pro výzkum, např. genetické zdroje. Cena krajiny se nedá vyjádřit jen v měřítku peněz – důležitou hodnotou je též vztah k rodnému místu, vzdělávací či duchovní význam, nebo prostě jen „krása“ krajiny.

Bohužel dnešní „moderní člověk“ už mnohdy nedokáže rozeznat mezi krajínou přírodně zachovalou a zdevastovanou. Považujeme jednoduše samrkové porosty (tzv. monokultury) za běžný a hezký les, i když z hlediska přírody se jedná o biologickou poušť. Nevadí nám narovnaná koryta řek ani krajina oddělená sítí silnic a železnic. Místo drobných políček máme velké rodné širé lány a na místě sadů vyrostly

supermarkety a průmyslové haly. Golfový trávník je pro nás symbolem spořádané a učené přírody a přitom svými sekačkami likvidujeme ty poslední květy na svém pozemku. Je jen na nás, zdali vhodnou činností podpoříme přirozené fungování krajiny a umožníme život mnoha druhů živočichů a rostlin typických pro Valašsko.

Problematice ekosystémových služeb, biologické rozmanitosti a činnosti člověka ve valašské krajíně se věnuje výukový projekt Muzea regionu Valašsko, p. o. s názvem „Inovace v muzejní environmentální výchově“, jehož výstupy jsou zavedeny do přírodovědných lektorských programů pro školy.

Jan Husák, Muzeum regionu Valašsko